

20.2.2018

Keski-Suomen järjestämistyön valmistelusta vastaava
johtoryhmän jäsen Mikael Palola

Suomen Kuntoutusyrittäjät ry:n näkemyksiä Keski-Suomen järjestämissuunnitelman 1. luonnokseen

Suomen Kuntoutusyrittäjät ry on valtakunnallinen edunvalvontajärjestö, jonka jäsenistöön kuuluu noin 700 yritystä, jotka tuottavat eri puolilla Suomea kuntoutuspalveluja yhteensä 840 toimipisteessä. Valtaosa yrityksistä on pieniä, 1 – 3 hengen yrityksiä, jotka tarjoavat lähipalveluja kotikuntansa asukkaille, työllistävät ja maksavat veronsa Suomeen. Toimialan yritykset ovat jo vuosikymmenien ajan tuottaneet lähipalveluna mm. vaativan lääkinällisen kuntoutuksen palveluja. Suurin osa kaikesta fysioterapiasta tuotetaan näissä pienissä, joustavissa yksityisissä fysioterapiakeskuksissa, joissa on tarjolla merkittävää alan erikoisosaamista kansalaisten työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen.

Olemme perehtyneet Keski-Suomen järjestämissuunnitelman 1. luonnokseen, joka julkaistiin 15.1.2018. Kyseisessä luonnoksessa järjestämme huolestuttaa erityisesti pienten ja mikro-kokoisten terveystalouksien tuottavien yritysten mukanaolo palveluntuottajina järjestämissuunnitelman mukaisilla palvelumarkkinoilla. Haluamme nostaa suunnitelmasta joitakin kohtia lähempään tarkasteluun:

- **Sivu 34 alalaita:** *”Palveluntuottajilta edellytetään sellaisia omavalvontasuunnitelmia ja laadunseuranta- ja raportointijärjestelmiä, että maakunnalla on tosiasiallinen mahdollisuus saada valvonnan suorittamiseksi tarvitsemansa tiedot.”*

Yllä mainittu määritelmä on kovin laaja. Miten tuo käytäntö olisi mahdollista esim. ammatinharjoittajina toimiville puheterapeuteille? Järjestelmät eivät saa olla niin raskaita, että ne estäisivät uusien yritysten ja yrittäjien markkinoille pääsyn. Maakunnan (esim. suomi.fi) olisi syytä järjestää tarvittavat järjestelmät!

- **Sivu 60:** *”Ikäihmisten ennaltaehkäisevät palvelut. Palveluiden tuottaminen: Päivätoiminta tuotetaan asiakassetelipalveluna. Palveluntuottajina voivat toimia asiakassetelipalveluja tuottava maakunnan tuotanto-organisaatio sekä maakunnan hyväksymät muut palveluntuottajat asiakkaiden tekemien valintojen mukaisesti.*

Muistiasiakkaiden varhaisen vaiheen tukipalvelut sisältyvät suoran valinnan palveluihin. Palveluiden tuottajina toimivat maakunnan sote-keskuspalveluja tuottava tuotanto-organisaatio ja muut maakunnan hyväksymät sote-keskuspalveluntuottajat kansalaisten tekemien valintojen mukaisesti.”

Miksi muistisairaiden kohdalla on rajattu asiakasseteli pois?

SUOMEN KUNTOUTUSYRITTÄJÄT RY

Nuijamiestentie 5 B, 00400 HELSINKI, Y-tunnus: 0356391-7
Puhelin 010 279 3300
kuntoutusyrittajat.fi, fysioterapia.info

- **Sivu 12:** ”Maakunnan järjestämät kotihoidon palvelut, sosiaalisen kuntoutuksen palvelut, päivä- ja toimintakeskuspalvelut ja asumispalvelut sekä lääkinnällinen kuntoutukseen liittyvät terveydenhuollon ammattihenkilön yksittäiset vastaanottokäynnit ja terapiajaksot (lääkinnällinen kuntoutus siltä osin kuin ei sisälly suoran valinnan palveluihin) tuotetaan asiakaseteleillä. Asiakasetelipalveluiden tuottajina toimivat maakunnan oma asiakasetelipalveluita tuottava tuotanto-organisaatio (**tarkoitetaanko tässä maakunnan omistamaa yhtiötä?**) sekä muut maakunnan hyväksymät asiakasetelipalveluiden tuottajat kansalaisten tekemien valintojen mukaisesti.”

Palveluohjauksen neutraliteetti on tässä vaarassa, koska tuohon on kirjattu, että maakunta tuottaa tämän itse! Onko tuotanto-organisaatio yhtiö?

- **Sivu 88: Työikäisten avokuntoutuksen palvelut:** ”Maakunnan järjestämävastuulla olevat avo- ja kotikuntoutuspalveluita sisällytetään suoranvalinnanpalveluihin ja tuotetaan sote-keskuksissa. Palveluntuottajina voivat olla maakunnan sote-keskuspalveluita tuottavat tuotanto-organisaatiot ja muut maakunnan hyväksymät sote-keskuspalveluiden tuottajat.”

Edellä mainitulla lauselmalla rajataan pienet ja mikroyritykset ulos palvelutuotannosta ja määritellään että vain sote-keskus itse voi tuottaa suoranvalinnan palveluita ja alihankinta estetään. Tämä ei ole valinnanvapauslakiesityksen linjausten mukaista.

- **Sivu 87:** ”Tavanomaiset terapiat (esim. fysioterapia, toimintaterapia) järjestetään asiakkaiden/potilaiden arkiympäristöissä ja vastaanottoluonteisesti sote-keskuksissa niin, että ne ovat valtaosalle enintään noin puolen tunnin ajomatkan päässä ja vaativampia terapioiden (esim. puheterapia, neuropsykologinen kuntoutus) noin tunnin päässä asiakkaan/potilaan kotona.”

Edellä mainittu tarkoittaa sitä, että myös terapiajaksot jäisivät sote-keskuksille! Miksi? Miksi ei voida toteuttaa asiakasetelillä tai alihankintana hyväksytyyn palveluntuottajan vastaanotolla?

- **Sivu 91: Vaativan kuntoutuksen intensiivijaksot -kohdassa todetaan:** ”Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus: Maakunnan asukkaille tarjotaan yhtäläinen mahdollisuus saada tarvitsemansa välitön, akuutin vaiheen moniammatillinen kuntoutus vakavien sairauksiin ja vammojen kohdatessa. Sairaus tai vamma ja sen vaikeusaste määrittää tarvitaanko kuntoutumiseen vaativan kuntoutusosaston, keskitetyn kuntoutuksen vai lähisairaalan kuntoutusjaksoa. Aina potilaan voinnin salliessa sairaalavaiheen jälkeinen kuntoutus pyritään toteuttamaan mahdollisimman pian kotona joko moniammatillisen kotikuntoutuksen tai avokuntoutuksen tuella.”

Tähän kohtaan tuottamisesta sanotaan näin:

- ”Palveluiden tuottaminen: Akuutin vaiheen sairaalakuntoutus toteutetaan liikelaitoksen toimintana vaativan kuntoutuksen osastolla, keskitetyn kuntoutuksen yksikössä tai lähipalvelujen kuntoutusosastolla.”

Miksi toteutetaan liikelaitoksen toimintana? Tällä rajattaisiin jälleen yksityiset palveluntuottajat ulos. Miksi asiakaseteli on rajattu pois? Yksityisiltä palveluntuottajilta löytyy varmasti korkeaa osaamista esim. kotiin vietäviin kuntoutuspalveluihin ja esim. kuntoutusteknologiaa yksityisellä puolella on käytössä laajemmin kuin tämän hetken perusterveydenhuollossa.

SUOMEN KUNTOUTUSYRITTÄJÄT RY

Sote-lakiesityksiin antamissamme lausunnoissa olemme erityisesti korostaneet lähipalvelujen säilymistä pienilläkin paikkakunnilla. Mikäli palvelutuotanto keskittyisi ainoastaan isoille toimijoille ja isoihin keskuksiin, se vaikeuttaisi merkittävästi kuntoutuspalveluja tarvitsevien ihmisten hoitopolkuja, joiden sote-lakiesityksissä on määrä olla sujuvia – nopeasti hoitoon ja takaisin elämään.

Haluaisimme mielellämme keskustella kanssanne Keski-Suomen järjestämissuunnitelma-luonnoksesta ja sen vaikutuksista pienten ja mikrokokoisten palveluntuottajien mahdollisuuteen olla mukana tuottamassa työ- ja toimintakykyä edistäviä ja yllä pitäviä palveluita myös tulevilla sote-markkinoilla.

Ystävällisin terveisin

Suomen Kuntoutusyrittäjät ry

Leila Salonen

toiminnanjohtaja

040 749 8706, vaihde 010 279 3300

leila.salonen@kuntoutusyrittajat.fi

www.kuntoutusyrittajat.fi

www.fysioterapia.info

Susanna Antikainen

kehitysjohtaja

050 512 5960

susanna.antikainen@kuntoutusyrittajat.fi

www.kuntoutusyrittajat.fi

www.fysioterapia.info